

LOKOMOTİF

Dr. Ferruh N. Ayoğlu

Kısa bir yolculuk tarihinde.

Yıl 2002, Dünya Bankası, Türkiye için “sağlık reformu” önerilerini yayınladı.

Yıl 2003, Sağlık Bakanlığı, “Sağlıkta Dönüşüm” başlıklı kitabı yayınladı.

Yıl 2004, “Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanun” yürürlüğe girdi. Sosyalleştirilmiş sağlık hizmetlerinin ve Sağlık Ocaklarının tasfiyesi başladı. Adı üstünde pilot kanun. Bir ilde uygulanacak, sonuçlarına bakılacak. Şimdilerde 30’dan fazla ilde uygulanıyor. Adı hala pilot kanun. Bakanlık açıkladı, 2010 sonuna kadar tüm illerde uygulanacak.

Yıl 2005, “Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Sağlık Birimlerinin Sağlık Bakanlığına Devredilmesine Dair Kanun” yürürlüğe girdi. SSK hastaneleri Sağlık Bakanlığı’na devredildi.

Yıl 2006, “Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu” ile “Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu” yürürlüğe girdi. Prim ödemesine, bu anlamda da cepten ödemeye dayanan sağlık güvencesi kurgulandı, farklı sosyal güvenceler tek çatıda toplandı.

2008, Sağlık Bakanlığı özel sağlık kuruluşlarının planlamasını üstlendi. Özel sektörün “gerekli” konuma getirilmesi için “ayarlama” başladı.

Yine 2008, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği hizmetlerinin özel sektörden sağlanabilmesine yönelik düzenleme yapıldı.

2010, “Tam Gün” uygulaması yasalaştı. “Hastane Birlikleri” için hazırlanan tasarı komisyondan geçti Meclis’e sunuldu. Kamu hastaneleri “birlik” olacak, birlik kendi personelini kendi çalıştıracak, “gerekli” gördüğü hastaneleri “satabilecek” ya da “kiralayabilecek”.

Bu gelişmelerin arasına, hızla yayılan taşeronlaşmayı, sağlık hizmetlerinden yararlanmak için ödenen “katkı” paylarını da serpiştirmek gerekiyor.

Tüm bunlar yaşanırken “sağlık özelleştiriliyor” diyen demokratik kitle örgütleri, “yasal” düzenlemelere, kendilerine tanınan “yasal” haklar çerçevesinde, “yasal” itirazlarda bulundu. Zaten adı üstünde, “demokratik” örgütler bunlar.

Bu arada özel sektörde de bazı gelişmeler yaşandı.

2007’de Amerika’dan Environment, Dentistanbul Global’i satın aldı, ne ödedi bilinmiyor. Türkiye’den Acıbadem, Memleket Medikal’in %51’ini 7.6 milyon dolara, Noro Tıp Merkezi’nin tamamını 7.6 milyon dolara satın aldı. Türkiye’den Universal Hospital, İtalyan Hastanesi’ni 35 milyon dolara satın aldı. Acıbadem Sağlık’ın %22 hissesi Türkiye’den Almond Holding’e 162.5 milyon dolara satıldı.

2008’de Birleşik Arap Emirliği-Türkiye ortaklığı olan şirketlerden Almond Holding Acıbadem Sağlık’ın %32 hissesine 443.9 milyon ödedi, Bahat Group Özel Gaziosmanpaşa’nın %50 hissesini aldı. Aynı yıl, Acıbadem Acıbadem Poliklinikleri’nin %37 hissesine 5.7 milyon, Acıbadem Kayseri’nin %20 hissesine 4.2 milyon, International Hospital’ın %40 hissesine 32.5 milyon dolar ödedi. Yunanistan’dan Hygeia Şafak’ın %50 hissesini 48 milyon dolara aldı.

2009’da Türkiye’den Bayındır İsviçre Hastanesi’ni aldı. Amerika’dan Carlyle Medical Park’ın %40 hissesini 110 milyon dolara aldı.

2010’da Rekabet Kurumu, National Bank of Kuwait’in Dünya Göz Hastanesi’nin azınlık hisselerini almasını onayladı.

Döndük dolaştık, yine geldik 2010’a. Tarih bu, geliyor işte.

Pricewaterhouse Coopers danışmanlık grubu rapor yazdı; raporda, finansal ve stratejik yatırımcıların, Türkiye’de sağlık sektörünün büyüme potansiyelinden ve özel sağlık servislerinden yararlanan kişi sayısının artması nedeniyle sektörde aktif olarak yatırım fırsatı aradıkları belirtildi.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu, Türkiye sağlık turizminde rekabet edebilsin diye, malzeme ve hizmetler için KDV iadesi getirilmesini istedi.

Türk Eczacılar Birliği başkanı Erdoğan Çolak ilaç pazarının büyüdüğüne dikkat çekti, Türkiye’de ilaç pazarının 11 milyon dolar civarında olduğunu, dünya genelinde her yıl %5-6 büyüyen pazarın Türkiye’de %15’in üzerinde büyüdüğünü belirtti.

Sağlık Bakanlığı, kamu hastanelerinin Kamu Hastane Birlikleri eliyle önce özertleştirilerek serbest piyasaya açılması, sonrasında güvenceli çalışma düzenine son verilerek sözleşmeli personel uygulamasına geçilmesi, verimli olmayan hastanelerin kapatılması, arsası değerli olan hastanelerin satılmasını öngören çalışmaları çok önceden başlattığını açıkladı.

OECD bir rapor yazdı; OECD Sağlık Sistemi İncelemeleri Türkiye. OECD raporunu hazırlarken Dünya Bankası'nın sağlık sistemi ve sağlık reformlarını inceleme konusundaki "engin deneyimleri"nden de yararlanmış. OECD, Türkiye'deki gelişmeleri memnuniyetle karşılıyor, kutluyor.

Tüm bunlar yaşanırken, sağlıkçıların kitle örgütleri ve diğerleri itirazlarına devam ediyor.

Sağlık Bakanımız kızgın. Özellikle de Türk Tabipleri Birliği'ne. Ya almalıyız diye düşünüyor tabip odalarını, ya da kapatmalıyız. Mart ayında Samsun'da MÜSİAD (Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği) toplantısına katıldı, "bakın iki maddelik kanundur arkadaşlar, üç maddelik kanundur... bir kanun yaparız deriz ki Eczacılar Birliği, Tabipler Birliği, Diş Hekimleri Birliği'nin birlik kanunları iptal edilmiştir" dedi. Sorun büyük, çözüm kolay. Muhalefet eden örgütleri kapatırsın, olur biter.

Başbakanımız da Bosna-Hersek'e gitmeden önce muhalefete yüklendi. Ne var bunda, diyeceksiniz. Bir şey yok. Hükümet muhalefete yüklenir, muhalefet de hükümete. Başbakanımız hükümetin gündeminin yoğunluğundan söz etti, muhalefetin bu yoğun ve hızlı gündemi izleyemediğini söyledi, hükümeti lokomotif benzetti; "vagonlar aynen bu işi görürler, lokomotif de belirlediği hatta yoluna devam eder".

Zonguldak'tan Antalya'ya gideyim dedim trenle, Antalya'ya varmıyor tren. Samsun olsun dedim, oraya da varmıyor tren. Anladım. Lokomotifler belirlenmiş "hatta" ilerliyorlar belki de, istedikleri yere varamıyorlar her zaman.

Anladım. Lokomotifler, sadece kendileri için döşenmiş rayların üzerinde, onların ilerlemesi için "yapılmış" yolları izliyorlar.

Nisan-2010

İnanış Gazetesi, Zonguldak